

Att arbeta som tjänsteman i Nacka kommun

5 september 2017

Juridik- och kanslienheten

Dagens program

- Kommunens kompetens och organisation
- Beslutanderätt
- Fika
- Rättssäkerhet och service utifrån förvaltningslagen
- Jäv
- Förväntningar på en tjänsteman

Kommunallagen

- Kommunala kompetensen
- Kommunens organisation
- Regler om beslut och delegation
- Handläggning
- Överklagande

Fotograf: Martin Nordström

Den kommunala kompetensen

- Den allmänna kompetensen
 - Angelägenheter av allmänt intresse
- Begränsningar
 - Inte enskilt intresse
 - Lokaliseringsprincipen
 - Ej uppgifter som ankommer på annan
- Obligatoriska och frivilliga uppgifter
- Näringslivsfrågor
 - Allmänt främja näringslivet, inte stöd till enskild

Case – Kommunens allmänna kompetens

- Kommunfullmäktige i Gislaveds kommun beslöt att kommunen tillsammans med två företag skulle svara för huvudsponsorskapet för en Europatourtävling i golf för damer. Kommunen skulle anvisa 250000 kr för att täcka kommunens kostnader för huvudsponsorskapet. Tävligen syftade till att sprida information om kommunen angående företagsamhet, arbetstillfällen, fritid och service. Kommunen ville särskilt öka inflyttningen till kommunen för att tillgodose arbetskraftsbehov.
- Rymt beslutet inom kommunens allmänna kompetens?

Kommunalrättsliga principer, exempel

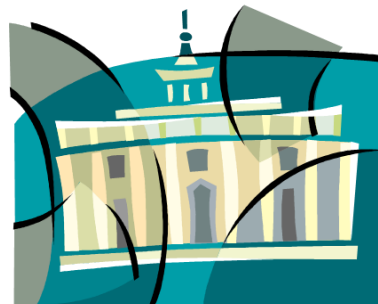
- Likställighetsprincipen
- Försäljning/upplåtelse till marknadspris

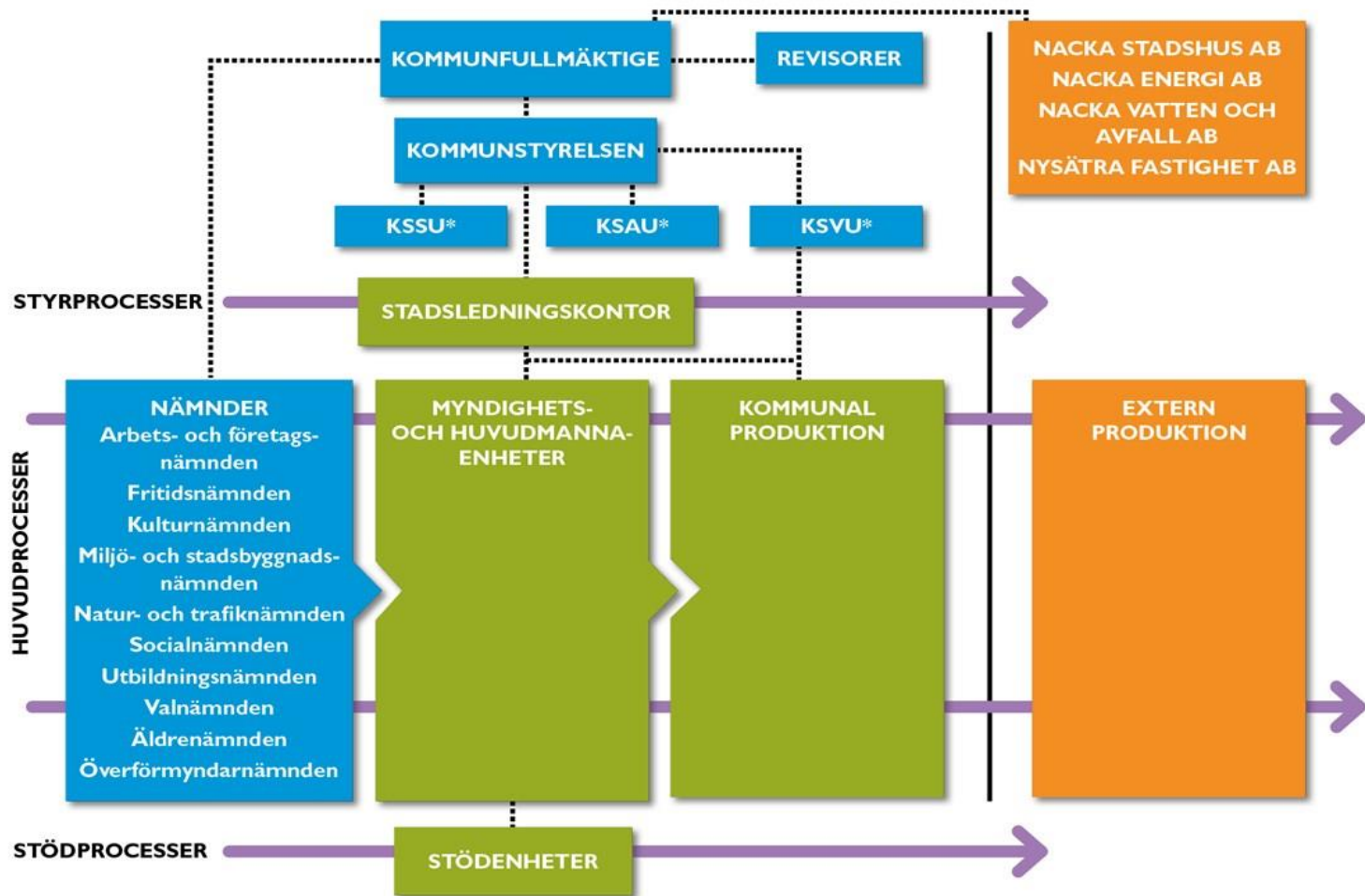
Den kommunala organisationen

I kommunen måste finnas

- Kommunfullmäktige
- Kommunstyrelse
- Nämnder enligt lag eller annan författning
- Revisorer
- Valnämnd
- Överförmyndare/överförmyndarnämnd

Organisationsskiss – Nacka kommun

* KSSU = kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott, KSAU = kommunstyrelsens arbetsutskott
KSVU = kommunstyrelsens verksamhetsutskott

Ansvarsfördelning

Förtroendevald VAD

- Förtroendevalda är folkvalda och har ansvaret för visionen, mål och uppföljning – det som brukar kallas vad-frågor.
- Nämnden beslutar - kan delegera beslutanderätten genom delegering

Tjänstemän HUR

- Tjänstemännens uppgift är att hjälpa politikerna att bereda och verkställa deras olika beslut så att målen och visionen förverkligas.
- I vissa fall beslutanderätt - genom delegering

Så styrs Nacka – regelverk – reglementen

- Reglementen
 - Beskrivning av nämndernas uppdrag och ansvar.
 - KF fastställer reglementena.
 - Nämndspecifika reglementen + reglementen som gäller alla nämnder

[Reglemente med gemensamma bestämmelser för den politiska organisationen](#)

[Reglemente för kommunstyrelsen](#)

Så styrs Nacka – regelverk – delegationsordningar

- Kommunstyrelsen och nämnd får uppdra åt ett utskott, åt en ledamot eller ersättare eller åt en anställd hos kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden
- OBS: alla ärenden får inte delegeras

Så styrs Nacka – regelverk – delegationsordningar

- Hur vet jag vilka beslut som kommunstyrelsen/nämnd delegerat och till vem/vilka de delegeras...?
- ... i kommunstyrelsen/nämndernas delegationsordningar!
- [Kommunstyrelsens delegationsordning](#)

Så styrs Nacka – regelverk – delegationsordningar

- Delegationsbeslut ska anmälas till nämnd/kommunstyrelsen
- Varför ska besluten anmälas?
 - Besluten vinner laga kraft (OBS undantag beslut myndighetsutövning mot enskild – 3 v efter det att den enskilde tagit del av beslutet förutsatt att beslutet inte överklagas)
 - Rätt till insyn och möjlighet till kontroll av hur beslutanderätten utövas

Beslut på delegation eller ren verkställighet?

- Beslutet ska verkställas för att uppnå målen med beslutet
- Verkställighet sker så snart det är möjligt
- Viktigt med tydliga beslutsformuleringar
- Exempel verkställighet:
 - Interna beslut och ställningstaganden inom t.ex. personaladmin, fastighetsförvaltning och inköp
- ”Verkställighetsbeslut” kan inte överklagas genom laglighetsprövning (jfr beslut på delegation)

Case – beslut eller verkställighet?

- Avgiftsdebitering av taxa som beslutats av KF?
- Tomtförsäljning till av kommunfullmäktige beslutat pris?
- Ansöka om statsbidrag?

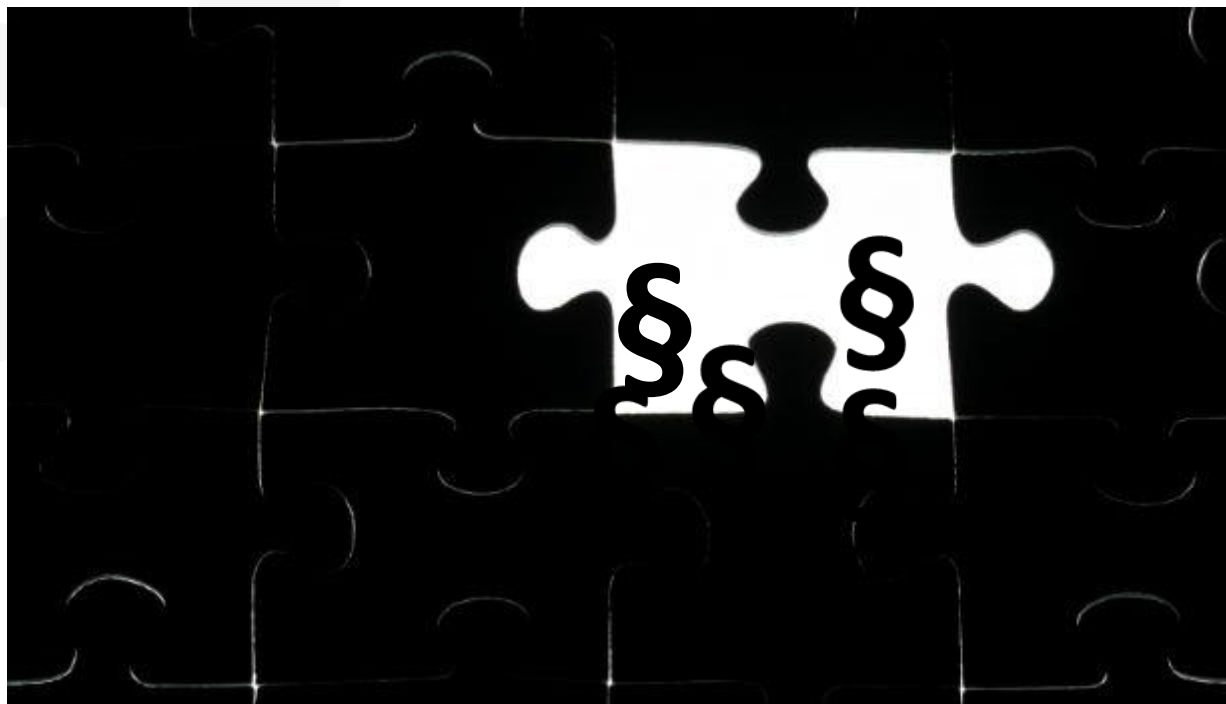
Överklagande av kommunala beslut

- Inom svensk förvaltningsrätt finns två typer av besvär:
 1. Förvaltningsbesvär (laglighet och lämplighet)
 2. Kommunalbesvär (laglighetsprövning)
- Vissa kommunala beslut överklagas genom förvaltningsbesvär och vissa genom kommunalbesvär.

KEEP
CALM
AND
FIKA

Rättssäkerhet och service

Förvaltningslagen

Syfte

Syftar till att värna den enskildes rättssäkerhet i förhållande till myndigheter och säkerställa att myndigheten håller en viss servicenivå.

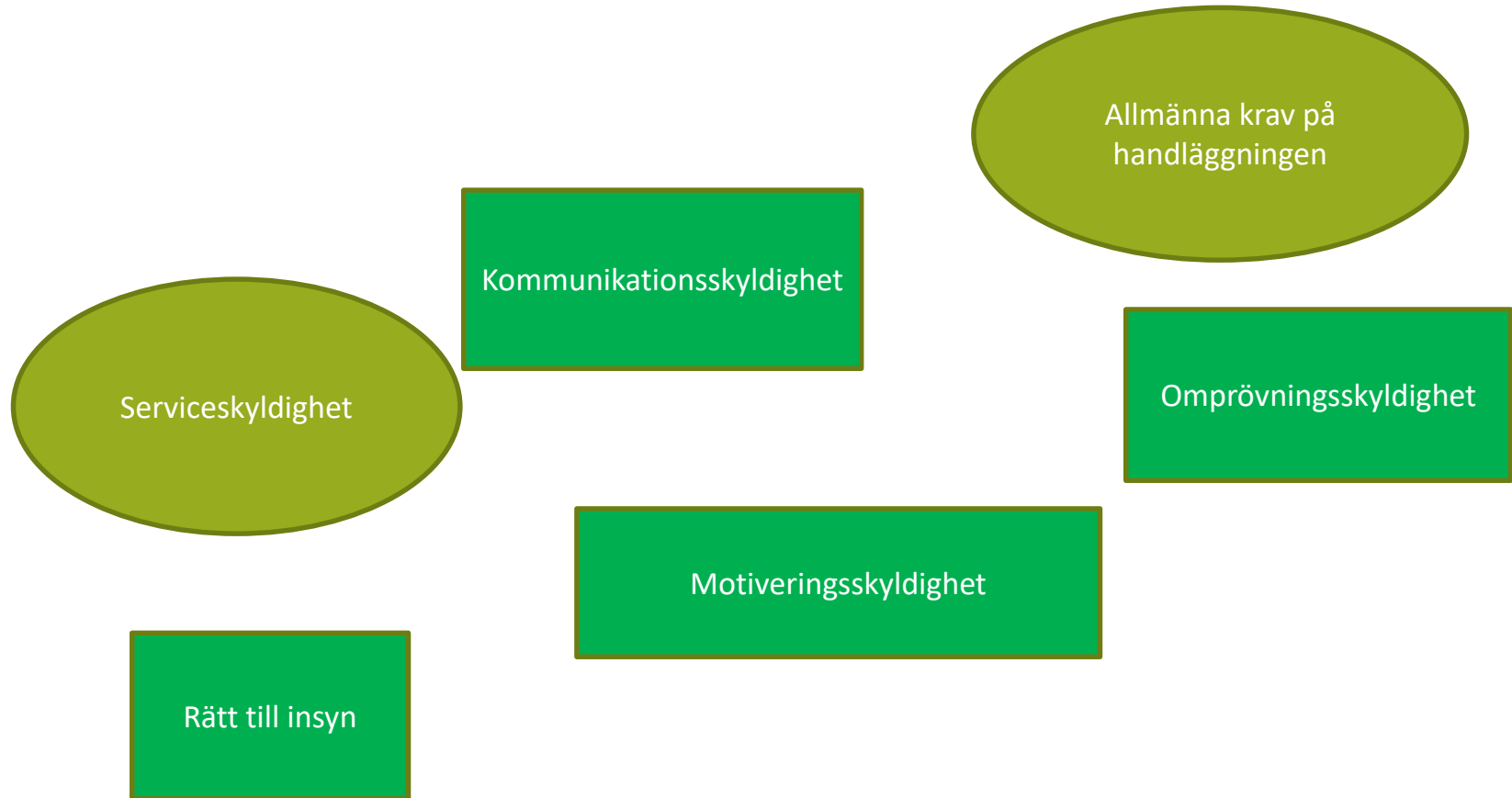

Vilka omfattas av förvaltningslagen?

- Gäller för alla förvaltningsmyndigheter, d.v.s. kommuner, landsting och statliga verk
- Främst vid ärendehantering - reglerna om serviceskyldighet däremot vid all verksamhet
- Miniminivå

Förvaltningslagen i stort

Mer om serviceskyldighet

- Upplysningar, vägledning, råd om vilka handlingar som bör bifogas och hur man fyller i en ansökan.
- Vägledningsskyldighet – fästa den enskildes uppmärksamhet på alternativa vägar
- Om ngn vänder sig till fel myndighet bör myndigheten hjälpa hen till rätta, tex vidarebef felsänd handling
- Enskild – även företag och organisationer

Case – serviceskyldighet

- En nackabo vill få hjälp att söka bygglov men är osäker på hur man ansöker. Hen ringer dig som bygglovhandläggare, vad gör du?
- En arg granne ringer dig som rektor på en skola och klagar på trafiken. Du som arbetar på kommunen borde göra något åt detta. Vad gör du?
- Någon ringer dig på telefonsvararen och undrar när kulturnämnden har sitt nästa sammanträde. Vad gör du?

Case – Bemötande

Hejhopp skriver ett mejl till handläggaren KalleKanin med synpunkter beträffande det utförda arbetet på en viss fastighet. I meddelandet begärde HejHopp att få en kopia av en underskriven kontrollplan. Handläggaren KalleKanin svarade följande:

Hej,

Ärendet är klart från mig, har inte med det att göra längre. Vi är inte besiktningsman som utreder i fall det finns fusk i arbetet eller inte. Vi har redan fått utlåtande om egen kontroll från kontroll ansvarig och fått alla begärda handlingar enligt beslut om startbesked och upprättat slutbesked. Har tyvärr inga mer tid att spendera i detta ärende. Kontakta inte mig mer tack.

Samverkan mellan myndigheter – 6 §

Varje myndighet skall lämna andra myndigheter hjälp inom ramen för den egna verksamheten.

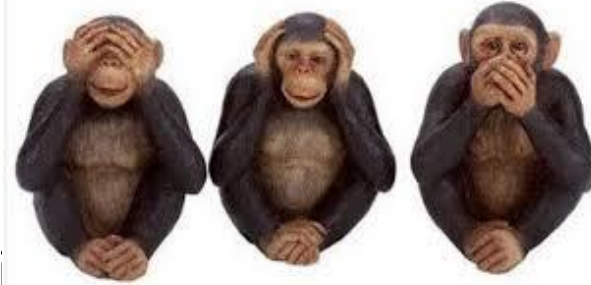
- Myndigheten ska själv ta kontakt med andra myndigheter om det behövs för att utredning ska bli komplett
- Organisatorisk tillhörighet ska inte vara ett hinder för den enskilde
- Obs! Glöm inte sekretess enligt OSL

Ny förvaltningslag

- Träder i kraft den 1 juli 2018
- Förändringar i stort
 - Myndighetsutövning tas bort som begrepp
 - Utökade krav på serviceskyldighet och tillgänglighet
 - Åtgärder långsam handläggning
 - Tolk och översättning

Jäv

Den som fullgör uppgifter verksamheten ska vara opartisk och saklig.

Partsintressen ska uppmärksammas eftersom det kolliderar med kravet om saklighet och opartiskhet.

Den som är jävig får inte delta i handläggningen av ärendet. Den som känner till en omständighet som kan antas utgöra jäv mot honom, ska självmant ge det till känna.

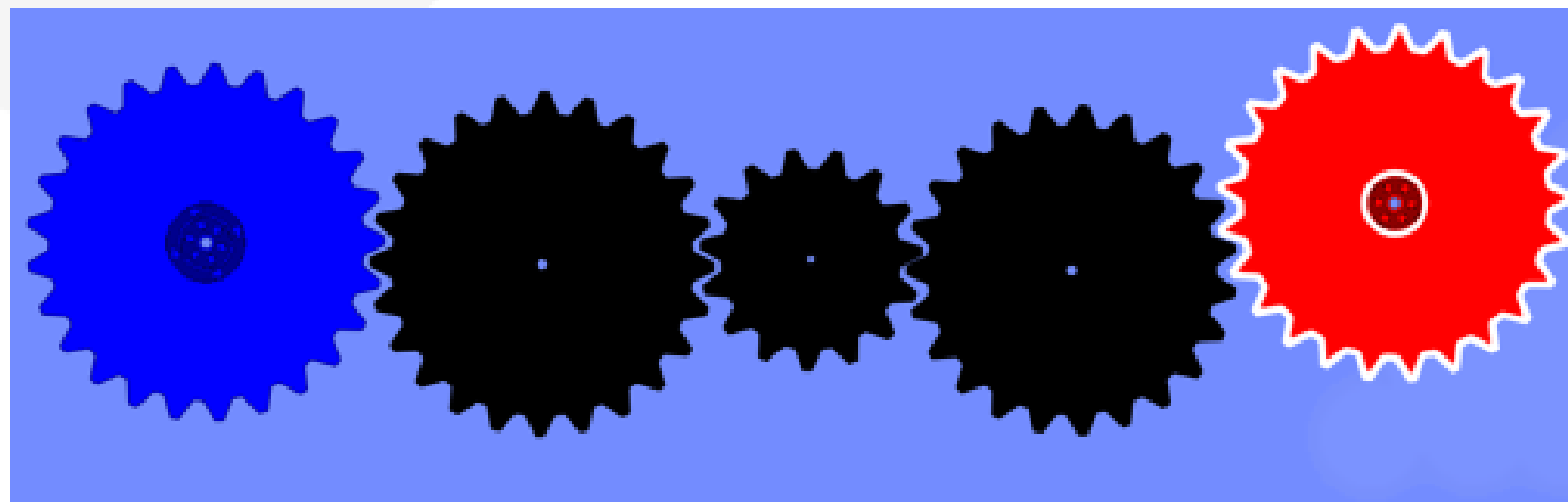
På vilket sätt kan man vara jävig?

- Genom att saken angår hen själv eller närstående
hens make eller om ärendets utgång kan väntas
medföra synnerlig nytta eller skada för hen själv eller
någon närstående
- det i övrigt finns någon omständighet som kan rubba
förtroendet till hens opartiskhet i ärendet.
- Undantag – när frågan om opartiskhet uppenbart
saknar betydelse.

Case – Jäv

- Du är handläggare och arbetar med fastighetsplanering och byggärenden. Du är också engagerad i miljöskyddsfrågor och är medlem i Naturskyddsföreningen. En "hotellkung" har sökt tillstånd att uppföra hotell i strandzonen.
- Ditt ex från ungdomstiden söker ekonomiskt bistånd och du är handläggare.
- Du är stadsarkitekt i kommunen. Ett byggföretag vill bjuda dig på en studieresa för att visa goda exempel på stadsplanering och nybyggnationer i Italien. Du ska därefter bereda ett ärende där byggföretaget är part.

Var kommer tjänstemannen in ?

**I allmänhetens tjänst
på förtroendevaldas uppdrag
med lagen för ögonen**

Förväntningar på tjänsteman

Service till alla

Likställighet

Neutral och objektiv

Sakkunnig, expert,
ämbetsman, specialist

Jan Eliasson

Förväntningar på tjänsteman

Medarbetare

följa kommunens visioner, rutiner,
styrmodeller,
samarbete, problemlösning,
förhandling, förankring, samverkan
och leverans

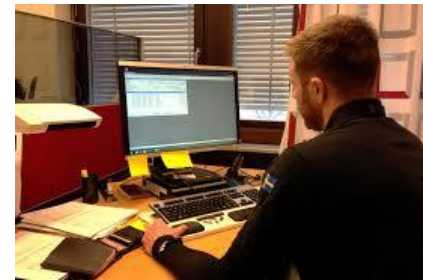

Förväntningar på tjänsteman

Utredare

Analys, uppföljning, kontroll,
nya rutiner, upphandling,
styrning och ledning av projekt.

Ta fram beslutsunderlag till förtroendevalda

Förväntningar på tjänsteman

Beslutsfattare

Beslut på delegation

Verkställa tagna beslut

Kommunalt kompetent

RÄTTSSÄKERHET

Beslutsfattare

Utredare

Medarbetare

Neutral objektiv service

Nämndcykel

2. Handläggarens ansvar

Tjänsteskrivelse
Handläggare på enheten skriver utreder och tjänsteskrivelse

1. Start av ärende

Handläggare registrerar i platina
Ärende inkommer externt, internt eller skapas av enheten utifrån uppdrag

11. Handläggarens ansvar:

- Bevaka ärendets gång
- Se till att beslut verkställs

3. Handläggarens ansvar

Handläggare sparar tjänsteskrivelser med bilagor i ärendehanteringssystemet Platina. Anmäler ärendet till sammanträdet

10. Nämndsekreterare

- skriver protokoll
- Justering av protokoll
- Expediering, webb

4. Tjänstemannaberedning

Handläggare kan få tillbaka ärendet för komplettering

9. Nämndsammanträde

Nämnden fattar beslut enligt enhetens förslag, yrkar på ändrat beslut, bordläggning eller återremiss

5. Nämndsekreterarens ansvar:

Skapar kallelse i platina och skickar handlingar via Meetings till förtroendevalda i nämnden

6. Politiskberedning

Ärenden kan dras in, kompletteras

7. Handläggarens ansvar

Undantag för kompletteringar och nya ärenden skickas ut

8. Nämndsekreterarens ansvar:

Ev reviderar kallelse i platina.
Skickar handlingar via Meetings till förtroendevalda i nämnden, publicering externt

Tips på fler utbildningar

- Nackas mål, styrprinciper och organisation
- Nackas vision och värdering
- Fördjupningsseminarier
- Tjänsteskrivelser och delegationsbeslut

<http://www.nacka.se/medarbetare/din-anstallning/introduktionsprogram/>

Stort tack för oss!

Frågor eller funderingar?

Specialanpassade utbildningar eller fördjupningar för din enhet?

Hör av dig till juridik- och kanslienheten